Srdce v trní

Monika Kopčilová Mešková

Srdce v trní

Monika Kopčilová Mešková

Děkuji MUDr. Jiřímu Pražákovi za odborné rady, pomoc a jeho drahocenný čas, který věnoval mé knize.

Autorka

Vydalo v roce 2025 nakladatelství Solis,
Příkop 4, Brno 602 00
web: http://www.solis-nakladatelstvi.cz,
e-mail: nakladatelstvi.solis@email.cz
První elektronickou publikaci,
v pořadí 125. e-knihu v edici SOLIS,
první elektronické vydání.
Autor © Monika Kopčilová Mešková
Korektura, redakce a sazba:
Tomáš Rejc, Sabina Novotná, Kamila Tichá
Obálka a kresby: © Anežka Kocmanová

Veškerá práva vyhrazena.
Tato kniha ani jakákoli její část nesmí
být kopírována či jiným způsobem rozšiřována
bez výslovného povolení nakladatele.
ISBN
978-80-88525-39-4 EPUB
978-80-88525-38-7 PDF

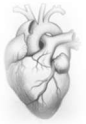

Anotace

Co můžou mít společného kardiochirurg, učitelka v mateřské škole, psycholožka a svářeč? Propletené osudy, komplikované vztahy a bolavá srdce. Jeden je má denně na operačním sále, jiný ve svém nitru. I ten nejhodnější člověk může najít v sobě pomstychtivost a zlobu. I dobré srdce může vlivem okolností ztvrdnout na kámen.

Zdaleka ne všechna tajemství lidského vnímání byla prozkoumána a vysvětlena. Co si v sobě nosíme? A má člověk duši? Někdo na ni věří, jiný ne. Podle mnoha věřících přicházíme na svět s duší čistou a jen trnitá cesta životem nás někdy nutí dělat věci, které jsou v rozporu s její čistotou. Zlo je kolem nás stejně jako dobro, někdy jdou životem ruku v ruce.

Dramata v nemocnici, láska, nemoc, nenávist a pomsta, život, zločin a smrt. To vše najdete v psychologickém dramatu o zdánlivě obyčejných lidech.

Naděje ale umírá poslední, je stále s námi. Naděje na lásku, víru v sebe i ostatní lidi a zejména v odpuštění.

Dominika

Jsem zlomená žena. I když jsem vdaná, připadám si už dlouho sama. Opuštěná sedmatřicetiletá psycholožka s dvanáctiletým synem, který nenávidí svého otce, mého manžela Gabriela. I já ho nenávidím, jen si občas odmítám přiznat, že z mého srdce odešla láska. Utekla někam pryč, zbaběle jak krysa z potápějící se lodi. Zbylo jen opovržení a strach.

Můj muž má podobu zpěváka skupiny Modern Talking Dietera Bohlena, z dob, kdy ještě mladý a přitažlivý okouzloval svoje fanynky. Blonďák s šedomodrýma očima, úsměvem dítěte a dívčím obličejem. Gabrielovy dolíčky ve tvářích matou všechny okolo. Dokáže si každého podmanit. Všichni, včetně mé mámy, mi říkají, jak mám fantastického manžela, aniž by tušili, čeho všeho je schopen.

Máma mě měla dost pozdě, i když dnes je to zcela běžné. Táhlo jí na čtyřicet, když se tátova jedna splašená spermie zavrtala do jejího životachtivého vajíčka. Doma mi říkali poškrabek. Táta prý chtěl mámu jen poškrábat na zádech a vznikla jsem z toho já. To byla jediná vtipná a dvojsmyslná poznámka, kterou jsem ve svém životě od táty slyšela. Když to řekl, máma si ho změřila přísným pohledem a stáhla rty.

Výchova v naší rodině byla poznamenaná zvyky a názory prarodičů, které moje máma tak ochotně dodržovala a šířila dál. Svoji o patnáct let starší sestru Kláru si pamatuju od doby, kdy mi byly asi tři roky. Studovala na škole v krajském městě a bydlela na internátu. Jezdila jen na víkendy do našeho starobylého a starosvětského domu s klavírem a velkou zahradou. Neměly jsme k sobě blízko kvůli velkému věkovému rozdílu, ale ráda jsem poslouchala, když hrála na klavír a zpívala si u toho svým zvonivým hlasem. Klára se později odstěhovala s manželem do Prahy a od té doby se nestýkáme. Naši považovali Kláru za již „hotového člověka“, a tak se soustředili pouze na mě. A to s jistou dávkou urputnosti.

Musela jsem být správně vychovaná, slušná holčička, která se nešťourá v nose ani v zadku. Která slušně zdraví, prosí a děkuje. Která nesmí mít flek na triku ani nikde jinde, špinavé ruce ani uši. Bylo jasně a srozumitelně dáno a stanoveno, o čem smím mluvit, a dokonce přemýšlet, a o čem ne. Nesměla jsem ve školce vyzvídat, proč mají kluci pindíka a k čemu, proč má sousedka odvedle tak obrovské bříško, ani jak se dělají děti. Vše bylo tabu. „Nebylas tázána, nemluv...“ odpovídali mi rodiče na mé všetečné otázky.

Pamatuji si, jak mi máma později vysvětlovala menstruaci. Řekla mi, že budu pravidelně krvácet a ukázala mi vložky. To bylo vše. Nikdy jsem rodiče neviděla nahé, ba ani ve spodním prádle. Měli jsme zkrátka puritánskou domácnost.

Doma jsem musela odmalička uklízet po sobě i po ostatních, chodit s taškou a nožem každý den králíkům na pampelišky, pomáhat na zahradě, vařit. Povinností jsem měla spoustu. Zatímco byly ostatní děti na koupališti, já jsem přešlapovala každé odpoledne na zastávce na náměstí našeho malého moravského města. Když máma přijela z práce, vystoupila z autobusu a podala mi tašku s nákupem. Poškrabek se zkrátka musel snažit, aby si zasloužil být na tomto světě. Těšila jsem se až vyrostu, až se stanu psycholožkou a budu pomáhat stejně postiženým lidem jako jsem já. Postiženým ztrátou sebedůvěry a jakousi sociální úzkostí. Asertivita – to bylo u nás doma něco jako sprosté slovo. Nikdo nesměl být asertivní. Museli jsme se chovat tak, aby to dobře vypadalo.

„Co by tomu řekli lidi?“

Tuhle otázku mých rodičů jsem z duše nenáviděla.

Bála jsem se doma na cokoliv zeptat a byla jsem šťastná, že mám kamarádku, spolužačku Týnu, která měla se svými rodiči fantastický a otevřený vztah. Týna byla můj chodící a mluvící imaginární atlas lidského těla a Ottův naučný slovník v jednom. Když jsem k ní jednou přišla ve svých třinácti letech na návštěvu, její rodiče se pod dřevěným schodištěm jejich domu vášnivě líbali. Nepřestali s tím, ani když mě zaregistrovali. Její táta na mě jen mrkl jedním okem. Viděla jsem už polibky v televizi nebo u mladých lidí na ulici, ale dospělé lidi v reálu poprvé. Udělalo to na mě dojem. Tihle dva se za nic nestyděli, zejména za svou lásku ne.

Týna a její maminka se mnou otevřeně hovořily o mužích, sexu, těhotenství i porodech. A tak se stalo, že jsem nakonec v dospělosti nebyla zas tak úplně pitomá, ale měla jsem celkem dobrý přehled. Ty dvě ženy mě připravily na život. I když se na všechno připravit nedá. To už vím.

Dnes už bude mojí mámě skoro sedmdesát šest let. Strašně moc bych si chtěla postěžovat, říct jí, jak posranej život teď mám. Jenže to se v naší rodině nedělá. Každý si musí zamést pouze před svým prahem. Co se doma upeče, to se má také doma sníst a podobně. Máma nechce nic slyšet. A přitom by to měl být pro mě ten nejbližší člověk. O tátovi ani nemluvím. Ten bude mít brzy osmdesát a mlčí vždy tak, jak mlčel celý život. Všichni jsme poslouchali a respektovali maminku. Když jsem se z rodného domu odstěhovala do prvního podnájmu, strašně se mi ulevilo, ale týden jsem probrečela každý večer. Byl v tom zvláštní rozpor. Vypadla jsem z hnízda ve dvaceti, ale cítila jsem se stále jako dítě. Naši mě ve studiu podporovali dál, dotovali můj podnájem a docela dobře skousli, když jsem si před ukončením bakalářského studia do pronajatého bytu nastěhovala Gabriela. Ten se stal miláčkem celé naší rodiny, a tak jsme se brzy v nedalekém zámku vzali. Za svědky nám šly moje kamarádka Týna a její maminka. Naši čtveřici pak doplňovali pouze moji rodiče. Chtěli jsme šetřit. Na co velká svatba, když jsme potřebovali vlastní bydlení? Proto jsme nezvali širší rodinu ani kamarády ze školy.

Brzy po svatbě jsem úspěšně dokončila studium a stala jsem se psycholožkou v sociálních službách. Po nádherné

době nekončících líbánek se nám narodil Filip. A byl a je stejně pohledný jako jeho otec.

Gabriel byl vždycky pracovitý muž. Když jsem ho poznala, už tenkrát byl nedílnou součástí firmy Kovostarr. Uměl si říct za své svářečské umění o náležitou odměnu. Účtoval si na tu dobu poměrně závratné částky a firma mu je ochotně platila. Dělal svou práci dobře a vždy makal deset až dvanáct hodin denně. Pořídili jsme si menší dům v krajském městě, část peněz jsme společně našetřili, tučný příspěvek jsme dostali od mých rodičů a na zbytek si vzali hypotéku, kterou jsme splatili během dalších pěti let. Jednoho dne pro nás koupil Gabriel vysněné auto. Byla to levnější dacia, ale byla nová a vozila nás na výlety a za mými rodiči do města vzdáleného dvacet pět kilometrů. Gabriel vyrostl v dětském domově. Byl sám. Měl a má jen nás. Co s ním mám dělat? Můžu ho opustit? Všichni by mně odsoudili. – *To je ta bestie, která se na chudáka nemocného vykašlala*. Už zase přemýšlím jako moje máma. Gabriel mě může týrat a trápit, a já se zabývám tím, jak by reagovalo okolí na můj odchod. Nechci mu ublížit, a tak raději nechám jeho, aby ubližoval mně.

Jsem zlomená a opuštěná a můj smích odletěl daleko, vzhůru, mezi neznámé a vzdálené galaxie v neprozkoumaném vesmíru.

Před půl rokem jsme se už podruhé přestěhovali. Naštěstí zůstáváme ve stejném kraji, měníme jen města, táhneme dál, jak karavana s velbloudy vyprahlou pouští našeho života. Ten největší velbloud je můj muž – nebo lépe řečeno bloud. Bludná duše, psychopat, magor. Ačkoliv

jsem si vzala hodného i zábavného, šarmantního muže, Gabriel prošel metamorfózou, proměnil se jako pulec na slizkou žábu. Tedy svým chováním a svými slovy. Tvář anděla mu zůstala.

Prodali jsme dům a koupili jiný v jiném městě. Gabriel dál dojíždí do firmy Kovostarr do krajského města a já vždy hledám nové místo v novém bydlišti. Někde, kde nás nikdo nezná. Kde nikdo neví o našich domácích eskapádách, o násilí, křiku a modřinách.

Manželova proměna se stala před dvěma lety, kdy onemocněl Peyronieho chorobou. Nemoc, která způsobuje zakřivení penisu, které vzniká kvůli tvorbě jizevnaté tkáně v jeho obalech. Ze začátku onemocnění měl bolestivou erekci, kterou později stejně nemohl udržet. Časem se mu jeho chlouba zatočila do neuvěřitelného tvaru, trpí bolestmi a úplnou dysfunkcí erekce. Tato nemoc byla začátkem jeho konce. Vždy si zakládal na našem sexuálním životě, který podle něj prostě neměl chybu. Zkoušeli jsme všechny možné polohy a užívali si milování i několik hodin v kuse. Já jsem si však dlouhá léta myslela, že jsem v sexu nějaká vadná. Manžela jsem milovala, líbil se mi, a přesto jsem, až na pár výjimek, nedosahovala vyvrcholení.

Jsme ještě poměrně mladí a je definitivně po všem. Gabriel se odmítá léčit. Nikdy by si nenechal do penisu píchat injekce a prášky moc nezabírají. Možnost operace také zavrhl a z toho všeho mu navíc regulérně hráblo. Začal neskutečně žárlit. Nedařilo se mi ho první rok přesvědčit, že k sexu mi stačí jeho ruce, ústa, jeho tělo a sem tam

nějaká ta hračka. Nemohla jsem mu říct, že je mi to upřímně vcelku jedno, protože tu pravou rozkoš prostě skoro neznám. Stejně by mi nevěřil. Přestal se snažit se mnou cokoliv mít, přestal mě líbat a hladit. A začal pít. Nikdy dřív jsem ho neviděla opilého, a tak jsem neměla tušení, jak dokáže být agresivní. Opíjí se nepravidelně a já nikdy nevím dopředu, kdy to přijde. Bývá v lihu několik dnů, bere si v tu dobu v práci volno a je schopen vypít doma neuvěřitelné množství alkoholu. Nevadí mi, že má nakřivo pinďoura, vadí mi, že se mu pokřivil charakter. K tomu chlastu ještě bere léky proti bolesti doslova po hrstech.

Usedám za svůj pracovní stůl okresních novin. Paradoxem je, že kromě kultury celého okresu mám na starost dopisy čtenářů v rubrice „Psychologická poradna“. Mám radit lidem a sama si poradit neumím, jak směšné a smutné zároveň. Byla jsem ráda, že jsem sehnala toto místo ve městě plném starobylých památek a kostelů. V okolí krásného zámku se zahradou jsou jezírka, keře a lány květin. Jsem vděčná, že mi přistane každý měsíc na účet výplata (protože Gabriel dost peněz propije) a že jsem mezi lidmi.

„Paní Bojanová, viděla jste, kolik toho zase přišlo?“ zeptala se Ingrid, ředitelka novin, která pravidelně vitálně pobíhá mezi kancelářemi, zadává úkoly na každý den nebo kontroluje odvedenou práci. Teď mi stojí za zády a dívá se mi přes rameno na obrazovku počítače. Cítím mírné napětí a respekt.

Otevírám firemní e-mail se svým jménem. Desítky nových dopisů žadonících o psychologickou pomoc spolehlivě plní kapacitu mé schránky.

„To nebude problém," uklidnila jsem ředitelku s příslibem, že na všechny zprávy stihnu napsat odpovědi během pracovní doby. Dopisy čtenářů do mé poradny jsou anonymní, pouze pod přezdívkou, a odpovědi bývají vytištěny na příslušné straně našeho týdeníku. Tuto novinku vymyslela Ingrid při mém nástupu a zájem je veliký. K tomu musím stíhat obíhat nejzajímavější kulturní události celého okresu, pořizovat fotky, rozhovory. Práce mě baví. A hlavně mi hodně zaměstnává hlavu. Nemusím pak dlouhé hodiny myslet na to, s jakou náladou přijede Gabriel z práce. Už je několik týdnů klid a to pak začínám být nervózní. Nebude to trvat dlouho a znovu se chytne flašky.

Musím se usmívat nad některými dotazy. V porovnání s mými problémy se zdají být malicherné a někdy i hloupé. Ale ti lidé na mě spoléhají, nemohu je zklamat. Třináctiletá dívka se mě ptá, jak má do sebe nacpat menstruační tampon, když je ještě panna. Čtyřicetiletý muž se zase zamiloval do své pětašedesátileté tchyně. Spousta lidí trpí nejrůznějšími fobiemi a časté jsou i úzkosti nebo pocity vyhoření v práci i ve vztazích. Přemýšlím, zda je vůbec v pořádku odpovídat lidem pár větami, když by potřebovali opravdovou psychologickou pomoc. Napsala jsem tedy na horní řádek mé novinové strany toto upozornění:

PSYCHOLOGICKÁ PORADNA NAŠEHO TÝDENÍKU NENAHRAZUJE PROFESIONÁLNÍ LÉKAŘSKOU POMOC.

Cítím, že pomoc potřebuji i já sama. Jsem šťastná, že jsem si brzy po přistěhování do nového města našla kamarádku, protože Týna se s manželem odstěhovala do zahraničí. Moje nová přítelkyně bydlí ve stejné ulici, hned vedle našeho domu a jmenuje se Diana. Sousedka, učitelka v mateřské škole, manželka úspěšného chirurga Alexandra Kolára, maminka patnáctileté dcery Liliany a snacha „babi“ Zdeny, temperamentní a energické čerstvé důchodkyně. Je to bezvadná rodina a zpočátku mi připadalo, že nemají žádné problémy. Mýlila jsem se. Jejich Lily má nějakou vrozenou vadu srdce a čeká ji operace. Každá rodina má nějaký problém a lidé mají touhu se svěřovat, stejně jako já. Za uplynulých pár měsíců jsme se staly s Dianou dobrými přítelkyněmi, které spolu mohou probírat úplně všechno. Z mého osobního života jsem jí však zatajila manželovu nemoc a taky to, že mě Gabriel mlátí. I když ona je ten typ člověka, který umí naslouchat. Jako jediná.

Moji rodiče říkají, že se na ně můžu vždycky spolehnout, ale je to trochu jinak. Je to spíš dobře myšlená a neuskutečnitelná fráze. Stěžovat si nesmím. Nemám oporu v rodině a Gabriel žádnou nemá. Jediný můj záchranný člun v moři starostí je Diana.

Kolegové v redakci mají tolik práce, že není čas na přátelské hovory o životě. S výjimkou přestávek na kouření, kdy se skoro všichni schází na chodbě naší společné toalety. Koupila jsem si nejslabší cigarety a začala jsem s tím zlozvykem taky. Snažím se moc nešlukovat, pomalu si zvykám. Jsem vděčná za ty mini hovory na záchodě, kde si všichni (včetně šéfky) ničíme svoje plíce a kde se občas

něco dozvím ze soukromí kolegů. Snažím se zapojovat do hovoru a přitom neprozradit nic ze svého trápení, stejně jako dnes. Mluvím tedy pyšně o svém synovi a o našem novém domě, o vaření, o počasí a politice dřív, než bude „padla“.

Všichni se postupně vytratili, zůstala jsem pod otevřeným oknem chodby jen s kolegou Radimem, sportovním redaktorem. Všimla jsem si, že po mně pokukuje od prvního dne, a to má doma manželku a dvě menší děti.

„Moc ti to dneska sluší,“ řekl a sjel mě pohledem od hlavy až k patě.

„Vypadáš jako Sněhurka, máš obličej jak holčička,“ zadíval se mi do očí a chtěl mě pohladit po vlasech.

„Tohle nedělej,“ řekla jsem mu a jeho ruku jsem zachytila těsně u mé hlavy. Na malou chvilku jsem si uvědomila, jak jsem vyprahlá. Představa, že bych se po dlouhé době měla dotýkat nějakého muže (jiného muže), líbat se nebo dokonce milovat, mi způsobila husí kůži a jakousi naději dosáhnout vrcholu jinak než jen se svými hračkami. Moje představy a nadšení nebyly naštěstí vidět. Jaro se teprve probouzelo. Dubnové počasí bylo nevyzpytatelné, a proto jsem si ráno oblékla šedé šaty z jemné vlny s dlouhým rukávem. Uvědomila jsem si, že i přes mé pochroumané sebevědomí mohu na muže působit přitažlivě. Možná se jim líbím kvůli svým zdravým hnědým vlasům, které mi sahají až k zadku. Se svou příliš štíhlou postavou sice nejsem moc spokojená, na své pevné trojky prsa si však nestěžuju. Máma mi občas říkává, že stále vypadám na osmnáct let.

„Jednou budeš moje," řekl Radim a mě na malou chvíli naštvalo, že si je sám sebou tak jistý.

„Já si na tebe počkám," dodal, hodil nedopalek cigarety do zavařovací sklenice na okně a s úsměvem odešel.

Nemám ráda příliš sebejisté muže. Tímto chováním mě Radim spíše odpuzuje. Co si o sobě myslí? Že si z něho a z jeho vysportované postavy sednu na zadek? I když vypadá dobře, nemá šanci. Nemíním nikomu krást tatínky a manžely – pomyslím si a zároveň si uvědomím, jak zoufale mi chybí doteky a láska.

„Mami, přihlásil jsem se do kroužku," vyhrkl na mě Filip hned, jak jsem v chodbě našeho domu odložila kabelku.

„Do jakého?" ptám se s radostí, že si na další škole, na kterou teď chodí, našel nového koníčka a zábavu. Mám radost, že se tak dobře seznamuje a že si nachází nové kamarády, ale zároveň mě píchne u srdce. Já sama totiž těžko opouštím místa, na která jsem si zvykla, a špatně se sžívám s novými. Připadá mi, že naše rodina je jako kočovné divadlo, ve kterém se hrají pouze dramata.

„Budu hrát pinčes," přerušil Filip moje zamyšlení a vykouzlil mi úsměv na rtech. Stolní tenis jsem jako malá hrála taky a hrozně ráda. Vždycky, když zjistím nějakou podobnost mezi mnou a naším synem, naplní mě to štěstím. Nechci, aby byl po tátovi. Jenže Gabriel nebyl vždycky takový, napomenu se.

„Fotbal už tě nebaví?"

„Baví, já stihnu všechno, mami,“ odpověděl radostně a otevřel lednici, aby si nachystal svačinu. Zahřálo mě u srdce, jak je samostatný.

Alexandr

Zvláštní ticho operačního sálu je jiné než obyčejné běžné ticho. Není to úplná ztráta zvuku, spíš to připomíná tajemnou přítomnost jakéhosi očekávání. Je to ten druh ticha, který v sobě nese tíhu mého každodenního rozhodování, ale snad i celé historie medicíny. Připadá mi, že kolegové, ale i bílé stěny sálu se mnou občas zadržují dech. Asi už blázním. Měl bych si u operací pouštět muziku, jako to dělávají ostatní doktoři.

I když je za sklem oken už světlo, je brzy ráno a město zatím spí. Nebo to svým tichem jen předstírá. Ale tady v prestižní fakultní nemocnici, na sále číslo tři, začíná každý běžný den úplně jinak. Operační sál už od brzkých hodin dýchá přesným, strojovým rytmem. Přístroje svítí, tiše pípají, číhají na to, abychom neudělali chybu, hlídají život pacientů. Dnes to znovu a zas nebude jen tak obyčejná operace. Budu opět, jako už mnohokrát, držet v ruce další lidské srdce.

„Skalpel.“ Zaznělo to z mých úst klidně a věcně, poměrně jistě. Jenže moje pevná dlaň zná dobře význam každého milimetru lidského těla. Kůže je napnutá a každý řez je jako moje momentální rozhodnutí, které už nikdy nepůjde změnit. Skalpel, to je to slovo, které na každém sále vždy zazní stejně, ale nikdy neznamená přesně to samé.

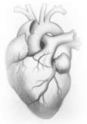

Podélný řez je přesný, vedený středem hrudníku. Jsem zatím příliš mladý a klidný na to, aby se mi třásla ruka, občas ale mám ten pocit, že malinko ztrácím jistotu. Zase řežu pilkou sternum, prsní kost, která se přede mnou pomalu otevírá. Připomíná mi knihu, kterou drží každý večer moje žena v rukách. Moje práce však není podobná romantickému příběhu, ale spíš detektivce s neznámým koncem. Při každém řezu mi na vteřinu prolétnou hlavou všechny ty medicínské knihy i jednotlivé listy z anatomie, kterou jsem léta tvrdě a poctivě studoval. S nadšením, láskou, vervou a posláním, stejně jako můj otec, který paradoxně na onemocnění srdce před léty zemřel. Medicína se u nás dědí po generace. Cítím silný závazek ke svým předkům, pacientům, rodině a zároveň jistou vážnost.

Když naříznu perikard, také nazývaný osrdečník, a odhrnu jej, poprvé zahlédnu srdce. Tluče s jistou dávkou zaváhání a těžké práce. I po všech letech mě stále tenhle pohled velice dojímá. Nemám rád klišé, ale srdce je přece jen motor našeho života. Tenhle je sice příliš unavený, ale stále urputně bojující.

Pacientce je sedmašedesát let. Mitrální chlopeň je ztuhlá jako stará železná brána. Krev neteče, jak má, levá síň je příliš přetlakovaná a plíce trpí. Vím to od chvíle, kdy jsem slyšel ten šelest stetoskopem. Ta chlopeň, ukrytá mezi levou síní a levou komorou, vydává zvuky starých rozbitých dveří.

Je čas napojit pacientku na mimotělní oběh, abychom mohli pracovat na tichém a nebijícím srdci. Stroj za něj na nějaký čas přebírá práci a také kontrolu nad funkcí plic.

A pak srdce pacientky ztichne. Zařízení dočasně pumpuje a okysličuje krev, která se potom, zbavená oxidu uhličitého, vrací zpět do těla té ženy. Leží tady bezbranná, vydaná mému týmu napospas. Nic o ní nevím. Jak žije, o čem sní. Vím jen, že její tělo potřebuje opravit.

Ticho po zastavení srdce je svým způsobem pokaždé děsivé. Ale pro nás chirurgy je to okamžik absolutního a potřebného klidu. Klid nutně potřebujeme k tomu, aby mohla začít ta nejjemnější práce, výměna samotné brány života. Spoléhám se na svůj zkušený personál. Jsme vynikající tým, jedna doktorská rodina. Mluvíme málo, hovoříme spíš svýma očima, které se teď zdají větší než jindy. Zbytek obličeje zakrývají roušky a čepce. Na vteřinu si všimnu hustých, jistě umělých řas sálové sestry. Vypadají jako kartáče. Hned však přepnu zpátky na práci.

Na okamžik si se závanem mírné hrůzy uvědomím riziko možných neurologických komplikací nebo embolizace, ihned však od sebe odeženu negativní myšlenky.

Otevírám levou síň, chlopeň je už vidět. Kalcifikovaná a ztluštělá, která se snaží za každou cenu fungovat, ale jde jí to jen velmi těžce. Jako stará dřevěná okenice na chatě naší babičky, která věčně nešla otevřít.

„Odstraňuji chlopeň," ozvu se tiše, spíš jen pro záznam. Moje jemné ruce hrají hru s osudem na život s nůžkami a pinzetou. Vím, že tady neexistuje prostor pro jakoukoliv chybu. Pár milimetrů, několik vteřin a místo naděje může přijít zástava.

Když je stará chlopeň pryč, sáhnu po její náhradě, která bude přesná jako hodinky. Když ji usazuji do srdce, cítím

jako pokaždé respekt. Musí každopádně perfektně zapadnout a stehy musí být pevné, ale jemné. Každý steh vnímám jako pomyslný slib té ženě, že její srdce zase bude tlouct a bezchybně fungovat, radovat se a milovat.

Při každém restartu se mi mírně zvýší tep. Anesteziolog snižuje ventilaci plic a perfuzionista postupně snižuje otáčky pumpy. Srdce se znovu zaplňuje krví.

„Dáme elektrický impuls," požaduji tichým a zároveň rozhodným hlasem.

Uběhne sotva pár vteřin a pak se konečně znovu ozve tlukot. A já slyším svou rajskou hudbu. Vzpomenu si, jak jsem byl před patnácti lety svědkem narození své dcery Lily. Její první nádech mi připomíná právě tuto situaci na sále. A všichni tady jako by se nadechli společně se mnou.

Zbývá jen zavírání hrudníku, něco jako precizní rekonstrukce. Dráty na prsní kost, šití podkoží a kůže, všechno zpět, tak jak má být. Hluboko uvnitř bije nové, opravené srdce. Tedy spíš staré srdce s novou bránou do zahrady života.

Odkládám rukavice a uvědomuji si, že nejsem jen chirurg. Trochu namyšleně si myslím, že dnes jsem byl opět svědkem přerodu. My všichni na sále jsme dnes nebyli žádnými bohy ani mystickými postavami. Byli jsme obyčejnou nadějí.

Do protokolu bylo zapsáno krátce – pacient stabilní. Tlak dobrý. Chlopeň těsní. Ta žena po probuzení nebude vědět, co všechno se na sále dělo a jak blízko smrti stála. Ale její tělo to vědět bude a bude si to určitě napořád pamatovat.

Odcházím ze sálu jako vždycky tiše a bez potlesku obecenstva, ale s vděkem. Po každé operaci totiž poděkuju pokorně svým předkům, svým schopnostem, osudu a také štěstěně.

Odevzdávám další opravené lidské srdce do náruče času, který sice není nekonečný, ale snažím se ho alespoň prodloužit.

Stojím společně se sestřičkou Lucií u nemocničního lůžka a tiše pozoruji, jak se pacientka probouzí. Nejdřív zaregistruje jen tmu, ale trochu jinou, než kterou obvykle poskytuje její spánek. Není hluboká, ale spíš mělká a lehká. Možná jí připadá, že je ponořená pod vodou a slyší svět jen tlumeně. Slyšel jsem od pacientů podobné pocity už tolikrát, že je znám nazpaměť. Myslím, že už vnímá pípání přístrojů, oči se jí pomalu pohybují pod zatím zavřenými víčky.

„Paní Holubová? Haló, slyšíte mě?“ Tuším, že už vnímá můj hluboký hlas i světlo pokoje. Pomalu a ztěžka otevírá oči. Nejde to hned, její tělo jí zřejmě připadá těžké a cizí. Hrudník ji bolí a takovou bolest poznává poprvé.

„Už to máte za sebou. Výměna chlopně proběhla dobře,“ říkám té ženě, která zatím netuší, kolik je hodin a co se to vlastně stalo. Ale ví jedno, že teď její srdce tluče úplně jinak. Pozná to podle rytmu, který jí jemně ševelí v uších. Tlukot je pravidelnější a o hodně jistější. Je to, jako by někdo znovu naladil staré rozvrzané housle. Usměje se na nás a po tváři jí tečou slzy vděčnosti. Nahmatá ztěžka moji ruku a jemně ji stiskne.

Sestra Lucie stojí celou dobu tiše vedle mě. Zná ten pohled pacienta, když poprvé otevře oči a neví, kde je. Ale pak se pomalu vrací zpátky do svého těla a do svého života. Tohle je pro Lucii pořád nejhezčí část. Ne když pacienti odcházejí, děkují personálu a předávají bonboniéry, které si nechávají donést od svých příbuzných. Ale ten první okamžik, kdy řeknou nahlas: „Já žiju."

Lucie už byla u probuzení mnoha pacientů nejrůznějšího věku. Některé hlídá s vytrvalostí a pokorou třeba celou noc.

„Tlak má pořád jako na houpačce, ale drží se. Chlopeň ševelí přesně, jak má. Vidím to na monitoru přístroje, ale poznám to i bez něj. To jsou ta léta praxe," řeknu tiše a Lucie se na mě usměje.

„Vy doktoři to máte těžké, to já dobře vím. Ale pomyslíš někdy na sestřičky? My jsme ty, kdo bdí a drží vystrašené pacienty za ruku, když se v noci bojí. Měníme ušpiněná prostěradla, když se jim udělá zle nebo když se jim stane nehoda. Sedíme u postele, když zrovna nikdo jiný není na blízku," šeptá mi Lucie ve chvíli, kdy pacientka na chvíli zavřela oči a mě zahřeje ten známý pocit blaha kolem žaludku. Lucii jsem si za ta společná léta spolupráce velmi oblíbil.

Vím, že se často chová jako Matka Tereza. Že se jim příliš obětuje nad rámec svých povinností a vžívá se do jejich osudů. Když pacienti večer či ráno otevřou oči a podívají se na ni tím pohledem plným zmatku a vděku, vím, že pro ni tohle není jen práce. Není to jen služba v nemocnici, je to i její poslání. Dává těm lidem kus svého srdce, stejně

jako mně. A já ho opakovaně a tajně přijímám na svém doktorském pokoji.

Myslím, že mě miluje, ale zatím si nejsem jistý, co konkrétně cítím já k ní. Když jsem v nemocnici, potřebuju ji. Ale když se vracím domů, potřebuju Dianu, Lily, svou mámu, svého psa a svůj domov se vším všudy.

Dnešní den byl opět z těch poměrně náročných. Stojím opřený o umyvadlo ve služebním pokoji, ještě v bílém plášti, pod nímž mám mírně propocenou lékařskou košili. Provedl jsem dnes tři operace a v posledním případě šlo o dítě. Byl to úspěšný, ale vyčerpávající zákrok. Když operuji dítě, všímám si vzácného úkazu, že se mi mírně třese pravá ruka. Sice neznatelně, ale já to cítím. Neumím se oprostit od citů a emocí, jako někteří kolegové. Při operaci jsem se párkrát zhluboka nadechl, to mi vždycky pomáhá zpomalit zrychlený tep.

Dveře se s jemným vrznutím otevřely a v nich stála Lucie. Vlasy barvy slámy měla stažené do pevného uzlu, ale pár neposlušných pramenů jí přece jen spadalo do milé tváře. Hnědýma, poněkud orientálníma očima mě se zájmem zkoumala a chtěla vědět, jak se cítím.

„Všechno je v pořádku?“ zeptala se tiše a přistoupila ke mně blíž.

„Ano… jen jsem dnes nějak unavený,“ zalhal jsem.

Chvíli bylo ticho. Její ruka se dotkla jemně, ale sebejistě mé paže. Otočil jsem se k ní a zadíval se jí do očí. Můj pohled byl plný vnitřního napětí a výčitek, naopak její byl klidný a soucitný. Ale v očích měla něco, co mě vždycky

svým způsobem přitahovalo. Pochopení, touhu a tichý souhlas.

„Neměl bych...“ zašeptal jsem. Ale už jsem se neodtáhl, právě naopak. Její obličej jsem vděčně sevřel do svých dlaní.

„Přestaň aspoň na chvíli myslet,“ požádala mě a její plné a měkké rty našly ty moje. Náš polibek byl nejdřív váhavý a skoro opatrný. Ale pak naše společné zábrany jako vždycky povolily. Přitiskl jsem si ji k sobě vší silou, jako bych v ní hledal vytouženou úlevu, jako by právě ona byla jediným místem ve vesmíru, ve kterém je možné se na chvíli volně nadechnout. Rukama mi jemně svlékla plášť, který se rázem ocitl na zemi. Začala mi rozepínat košili a hleděla mi chvíli do očí. Každou chvíli se pak její hladové rty dotýkaly mé nahé kůže na hrudi a její prsty mě něžně laskaly.

V hlavě mi náhle probleskla podoba mé manželky. Diana s postavou oblé bohyně. Je tak akorát stavěná, ani tlustá, ani hubená. Je prostě šťavnatá. Její měděné vlasy se kroutí v jemných spirálách na ramena a kontrastují s krásnýma zelenýma očima. Cítím náhle, zas a znovu, hroznou vinu. A taky bolest. Ale pak mě Lucie políbí žhavě na krk a všechny pochybnosti se najednou jak kouzlem rozplynou. Sama se rychle svlékla a já znovu žasnu, jak dokáže vzít otěže do svých rukou, když ucítí, že na chvíli zaváhám. Moje ruce bloudí po jejích jemných a horkých zádech a lékařské kalhoty jsou mi najednou v rozkroku těsné. V té chvíli už není v pokoji nic jiného než tlukot našich

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy ***Srdce v trní*.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.